

2605c

PRIM MINISTRU

CONFORM CU ORIGINALUL

CĂTRE: PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

Nr. 5722 / M.R.P.
Data 10.06.2019.

SG: 3479
14.06.2019

În atenția domnului senator Vlad ALEXANDRESCU

Stimate domnule senator,

Referitor la interpelarea dumneavoastră, adresată Prim-ministrului, având ca obiect "Traficul de persoane", în raport cu aspectele din cuprinsul acesteia, vă transmitem anexat prezentei punctul de vedere al ministerului cu atribuții în domeniu, respectiv Ministerul Afacerilor Interne.

08.04

Vă rog să primiți, domnule senator, expresia deplinei mele considerații.

PRIM-MINISTRU
Viorica-Vasilica DĂNCILĂ

Exemplar nr. 1
Nr. 14050
București 13, 05, 2019,

Nr. 20 / 250 / A. I. L.
Data 15.05.2019

Către,
GUVERNUL ROMÂNIEI
SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
Domnului secretar general Toni GREBLĂ

Stimate domnule secretar general,

În legătură cu adresa dumneavoastră nr. 250/AIL/19.04.2019 referitoare la interpelarea domnului senator Vlad Alexandrescu având ca obiect „*traficul de persoane*”, vă comunicăm, în anexă, datele relevante furnizate de structurile Ministerului Afacerilor Interne competente în legătură cu problematica ce face obiectul interpelării.

Cu deosebită considerație,

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

CARMEN DANIELA DAN

I. 1. Profil național, traficul de persoane - anul 2017

În anul 2017, traficul de persoane a cunoscut o dinamică ale cărei principale particularități nu schimbă fundamental contextul anilor precedenți. Dincolo de scăderea, în termeni statistici, cu 12%, a numărului victimelor înregistrate în Mecanismul Național de Identificare și Referire (MNIR) de la 756 victime, identificate în 2016, la 662, în anul 2017, caracteristicile principale ale victimelor tind să rămână aproape neschimbate față de anul precedent.

Riscurile care creează vulnerabilitatea victimelor continuă să își producă efectele (condiții de viață rudimentare, căutarea unor oportunități mai bune de viață, lipsa educației și a accesului la informație ori lipsa experienței de viață socială - în cazul copiilor), dorința victimelor de a scăpa de un mediu abuziv sau neglijent).

România păstrează caracterul de țară de origine, majoritatea victimelor de cetățenie română sunt recrutate în țară, pentru ca mai departe exploatarea să aibă loc pe teritoriul altor state, în special în state vest europene (primele cinci țări de destinație, pentru exploatarea victimelor sunt, într-o ordine diferită față de anul 2016, Italia, Franța, Germania, Spania, Marea Britanie). Cu toate acestea, traficul intern rămâne preponderent, o proporție semnificativă dintre victime, cu precădere minore, fiind exploatare, în anul 2017, pe teritoriul României.

Victimele cu cetățenie română sunt majoritare (661, din 662), iar populația feminină are o pondere crescută în totalul victimelor identificate (76,4%). Traficul în scopul exploatării sexuale are o pondere de aproximativ 69% din total, în timp ce se observă o creștere a numărului victimelor exploatare prin obligarea la comiterea de furturi, de la 4 victime, în 2016 la 43, în 2017.

Foarte multe victime au consimțit ofertelor sau promisiunilor din sfera practicării prostituției sau cerșetoriei, însă odată ajunse la destinație, condițiile agreeate s-au schimbat, îmbrăcând forma exploatării forțate. Un procent important (88%) dintre victime aveau cel mult studii gimnaziale finalizate. În continuare, numărul victimelor care aleg să aibă încredere în promisiunile celor din proximitatea socială (persoane cunoscute) rămâne crescut.

În anul 2017, 496 victime au beneficiat de diferite servicii, în cadrul Programului de coordonare a participării victimelor în procesul penal, din care 247 identificate anterior anului 2017 și 249, identificate în anul 2017. Informarea victimelor cu privire la drepturile lor legale și susținerea emoțională a acestora a condus la creșterea gradului de participare în procesul penal, finalizarea procesului penal într-un timp mai scurt și condamnarea traficantilor.

I.2. Profil național, traficul de persoane - anul 2018

Analiza datelor obținute în urma documentării activității infracționale a membrilor grupărilor de trafic de persoane, respectiv detalierea particularităților cauzelor de trafic, a profilului victimelor și autorilor acestui tip de infracționalitate, indică tendințe și practici similare cu cele care au operat în anii anteriori:

- România păstrează caracterul pregnant de țară sursă a traficului de ființe umane;
- Se păstrează zonele de impact ale activității infracționale de trafic de persoane, deja consacrate: Germania, Italia, Spania, Marea Britanie;
- Orientarea grupărilor infracționale spre exploatarea sexuală a victimelor, în plan intern, fiind preferate victimele minore, mai ușor de recrutat și exploatat (traficul intern se menține la aproximativ 50% din totalul cauzelor de trafic investigate);
- Evoluția către infracțiunea de proxenetism, victimele fiind racolate în scopul practicării de bună voie a prostituției, atât în țară cât și în străinătate, de obicei sub paravanul ofertelor, adresate clienților, prin intermediul internetului, pentru servicii de masaj sau escortă, în state unde prostituția este legală/tolerată/reglementată;

- Se păstrează formele clasice de exploatare a victimelor - exploatarea sexuală, exploatarea prin muncă, constrângerea la săvârșirea de infracțiuni „mărunte” și obligarea la practicarea cerșetoriei, în mod similar cu anii precedenți, respectiv exploatarea sexuală pe primul loc (peste 80% din dosarele înregistrate în anul 2018), urmată de exploatarea prin muncă și obligarea la practicarea cerșetoriei; de altfel, tendințele surprinse la nivel european în ceea ce privește exploatarea sexuală ca scop principal al traficului de persoane se regăsesc și în România;
- În anul 2018, profilul traficantului nu a suferit schimbări față de anii anteriori, astfel că aceștia sunt cetățeni români de ambele sexe, cu vârste variate, unii cunoscuți cu antecedente penale. Ponderele cetățenilor străini investigați în dosarele de trafic de persoane este de sub 1%.

Traficul intern rămâne preponderent, o proporție semnificativă din victime, cu precădere minore, fiind exploatare pe teritoriul României (244). Primele zece județe sursă în care își au domiciliul/reședința cele mai multe dintre victimele înregistrate au fost, în 2018: Bacău, Dolj, Galați, Călărași, Vrancea, Prahova, Constanța, Sibiu, Bihor și București (între 3,6% - 6,4% din totalul victimelor). Nouă dintre cele zece județe de proveniență (Dolj, Bacău, București, Galați, Vrancea, Constanța, Călărași, Prahova și Bihor) ocupă primele locuri și în clasamentul județelor în care victimele au fost recrutate (3,8% - 7,7%), aceleași județele fiind și cele în care victimele au fost exploatare, în traficul intern. Această realitate statistică indică o concentrare geografică a activității infracționale, dar și o rată crescută de vulnerabilitate victimală, în rândul populației aflate în condiții de risc.

Victime înregistrate în MNIR, în anul 2018: 497:

Gen: 363 feminin (73%);

134 masculin (27%).

Vârsta: minori: 212 (42,7%), din care 30 masculin (6,04%);

182 feminin (36,62%);

adulți: 285 (57,3%) din care 104 masculin (20,93%);

181 feminin (36,42%).

Mediul de proveniență:

268 - rural (53,9%);

211 - urban (42,5%);

18 - capitală (3,6%).

Mod de exploatare:

335 - exploatare sexuală (67,4%);

100 - exploatare prin muncă (20,1%);

26 - cerșetorie (5,2%);

27 - tentativă (5,4%).

Destinația exploatării - primele 5 țări:

244 - ROMÂNIA (212 sexuală, 17 tentativă, 8 muncă, 3 cerșetorie, 3 furturi, 1 alte situații) - 44,4%;

114 - UK (66 muncă, 42 sexuală, 4 tentativă, 2 furturi) - 20,8%;

51 - GERMANIA (32 sexuală, 13 muncă, 2 cerșetorie, 2 furturi, 2 tentativă) - 9,3%;

43 - ITALIA (16 sexuală, 5 cerșetorie, 2 muncă) - 7,8%;

22 - SPANIA (15 sexuală, 4 cerșetorie, 2 muncă, 1 tentativă) - 4%.

Programul de coordonare a participării victimelor în procesul penal s-a desfășurat și în anul 2018, pentru a garanta acestora suportul necesar, în situația în care aleg să fie părți în procesele penale. Programul se bazează pe cooperarea dintre Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), Ministerul Public (DIICOT), Ministerul de Justiție, prin instanțele de judecată și Serviciul de Probațiune, Ministerul Afacerilor Interne, prin structurile de specialitate. Programul are ca grup țintă toate victimele traficului care aleg să fie părți în procesele penale și care nu sunt implicate într-un program de protecție a martorilor. Participarea în program este voluntară.

Alături de persoanele identificate în anii precedenți, alte 349 de victime identificate în anul 2018 au beneficiat de diferite servicii, în cadrul acestui program, numărul total al victimelor care au primit sprijin, în acest context, în perioada ianuarie - decembrie 2018 fiind de 738.

Informarea victimelor cu privire la drepturile lor legale și susținerea emoțională a acestora a condus la creșterea gradului de participare în procesul penal, finalizarea procesului penal într-un timp mai scurt și condamnarea traficantilor.

Serviciile de care au beneficiat victimele, prin implicarea ANITP, au fost:

- asistența la repatriere;
- informare privind drepturile legale;
- informare privind serviciile sociale rezidențiale și la domiciliu;
- facilitarea obținerii documentelor de identitate;
- demersuri privind reintegrarea școlară;
- demersuri privind includerea victimelor în programe de calificare și identificarea unui loc de muncă;
- suport psihologic în cadrul procesului penal;
- transportul victimelor la domiciliu acestora; transportul victimelor de la domiciliu la instanțe și retur.

Referirea transnațională și repatrierea cetățenilor români identificați în străinătate ca victime sau potențiale victime ale traficului de persoane este un proces complex pus în practică pentru a asigura repatrierea victimelor în condiții de siguranță și reintegrarea victimelor în viața socială. Acest proces include, în funcție de nevoile particulare ale victimei, oferirea unui adăpost, asistență medicală de urgență, consiliere psihologică în caz de criză, dar și oferirea de informații de natură juridică, care să ghideze victima în procesul post-repatriere.

Cadrul legal în care se desfășoară această activitate impune preluarea victimelor de la aeroport, autogări sau din punctele de trecere a frontierei de stat a României, de către specialiștii ANITP. În momentul preluării victimelor, se realizează o evaluare imediată a nevoilor urgente de asistență (urgențe medicale, urgențe privind securitatea fizică, starea psihică, identificarea unei locuințe/adăpost). Totodată li se prezintă drepturile pe care le au ca victime sau victime prezumate ale traficului de persoane. În funcție de starea de fapt și de evaluarea inițială, victimele sunt referite către cel mai pretabil furnizor de servicii sociale și de reintegrare.

II.1. Pe parcursul anului 2017, la nivel național, structurile specializate în combaterea traficului de persoane au desfășurat activități procedural – investigative sub directă îndrumare a procurorilor de caz într-un număr de 543 dosare penale nou înregistrate (inițiate) în anul 2017, privind 946 făptuitori.

Totodată, în dosarele penale inițiate în perioada de referință au fost investigați/cercetați pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de persoane 5 cetățeni străini. În perioada de referință s-au desfășurat activități de cercetare penală sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de trafic de persoane și trafic de minori și pentru constituirea unui grup infracțional organizat dar și proxenetism comis de un grup infracțional organizat.

Din punct de vedere al modului de exploatare, cercetările au vizat următoarele:

- exploatarea sexuală în cazul a 457 dosare penale;
- exploatarea prin muncă – în cazul a 39 dosare penale;
- exploatarea prin cerșetorie – în cazul a 27 dosare penale,
- în cazul a 7 dosare penale traficul de persoane a avut ca finalitate mai multe forme de exploatare.

În anul 2017 au fost soluționate 482 dosare penale (în care au fost delegați lucrători din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române - Direcției de Combatere a Criminalității Organizate).

II.2. Evaluarea datelor statistice pe anul 2018, obținute în urma documentării activității infracționale a membrilor grupărilor de trafic de persoane, respectiv detalierea particularităților cauzelor de trafic, a profilului victimelor și făptuitorilor acestui tip de infracționalitate criminală, indică pattern-uri și tendințe similare cu cele evidențiate la nivelul anilor anteriori, astfel:

Din punct de vedere al modului de exploatare, cercetările au vizat următoarele:

- exploatarea sexuală în cazul a 431 dosare penale (87%);
- exploatarea prin muncă forțată – în cazul a 40 dosare penale (8%);
- exploatarea prin cerșetorie – în cazul a 21 dosare penale (4 %);
- obligarea la comiterea de infracțiuni/indeplinirea de servicii/aservire – 6 dosare penale (1%).

În anul 2018 au fost soluționate 532 dosare penale (în care au fost delegați lucrători din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române - Direcția de Combatere a Criminalității Organizate).

Ca urmare a caracterului transfrontalier al traficului de persoane, Poliția Română desfășoară o cooperare susținută cu autoritățile de aplicare a legii din țările circumscrise unei rute de trafic, respectiv statele de tranzit ori destinație în domeniul combaterii traficului de persoane, derulând proiecte și operațiuni comune și efectuând un schimb permanent de date și informații pe cazuri concrete, pentru a putea identifica eventualele situații de exploatare a victimelor române de către traficanți și astfel să se poată interveni față de săvârșirea unor asemenea fapte.

În ceea ce privește combaterea traficului de ființe umane, în măsura în care atât traficanții cât și victimele sunt pe teritoriul altui stat, iar activitatea infracțională (găzduirea, transferul, exploatarea etc.) nu se desfășoară în România, reacția autorităților din statul de destinație trebuie să fie fermă, iar cooperarea cu statul de origine devine esențială în vederea tragerii la răspundere a făptuitorilor, dar și protecției victimelor traficului de persoane.

În planul cooperării internaționale schimbul de mesaje și date de interes operativ a fost derulat prin canalele oficiale ale Centrului de Cooperare Polițienească Internațională, într-o proporție majoră, dar pentru completarea cercetărilor s-a beneficiat și de suportul oferit de rețeaua ofițerilor de legătură străini acreditați la București. Astfel, în anul 2018, structurile de combatere a traficului de persoane au transmis 1.342 de solicitări internaționale și au primit 2.176 de solicitări.

Poliția Română este un membru activ în cadrul EUROPOL, participând în cadrul parteneriatului și cooperării internaționale între autoritățile române, Comisia Europeană și EUROPOL, pe palierul combaterii traficului de persoane, în cadrul grupului de lucru circumscris priorității Combaterea traficului de persoane – EMPACT-THB.

Ca și instrumente investigative, polițienești, de noutate în perioada de referință s-a remarcat intensificarea folosirii în cadrul investigațiilor cu caracter transfrontalier a resurselor și bazelor de date ale EUROPOL, aspect reliefat și de numărul din ce în ce mai mare de contribuții ale României la AP Phoenix – punct focal pe domeniul traficului de persoane dar și prin participarea la un număr semnificativ de întâlniri operaționale organizate la nivelul EUROPOL și Eurojust.

În context, precizăm că România este al doilea contributor cu date către EUROPOL, la nivel european, pe linia traficului de persoane ceea ce demonstrează angajamentul, profesionalismul dar și eforturile polițiștilor specializați în combaterea traficului de persoane din cadrul DCCO.